

ՎԻՊԱՍԱՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ¹

ՄՐԱՎ ՈՒ ՀՐԱՎ.

(ՍԻԼԻՎԻՔԻ Հ. 2)

11×18 ժամայով, ճառահանոր, վիպատեական գրութիւն մը. բուղըն ընտիր է աւագքութիւններ ու պայծառ. Ալարին երեք ճառահանքը գրեթե 400 ական երեք կը հազմուին, խակ յարութիւն 300 երեք:

Հեղինակն է հանգուցեալ եասանոր լին վիպատանը՝ Հենրիկոս Սիլենքիւլի և Թարգմանիչը՝ Հ. Անանիս Գոխտաքնական:

Վեպին ներթե կը կազմէ 1648ին, միացաց և իրենց նպատակ Ղազախներու անառոր և կործանարար պատերազմներու իրադրութեան. զիլաւոր գրիպաներ կը ներկայանան Լեռներու կողմէն Երեմիս իշխանը, Վոլոդիմիրյան պանուակն և քաջայանդուզն զիլուոր մը, Զակոսպա՝ զոր Անդրեակը օմաքը և Արքամիտ, վարպետորդի, զուարքանոս և շատուկիր յասկութիւններով. իսկ կիներու կողմէ Հեղինը՝ որ շոշանի անմեղութիւնը զգեցած է. Նորին ամօթիածութեամբ լի՛ սիրոյ գրուազներու մէջ՝ գարնան առաւունան մը հրազոյրներն ունի. Լոնկինոս անունով մեծիք սպայ մը, որ ուսու կ'ընէ շամուսնանա՝ մինչև որ երեք թաթարներու զլուխներ միան զամայն չի կարէ. անշաղջողութեան ժամանակ՝ շատ կը զգայ իւր այս ուխտին նկամամբ՝ բայց միշտ հաստարիմ է անոր. վիշշապէս օր մը կը յաշնողի կառավինատել այդ գլուխները, բայց առաջ որ ինքն այէն ապանուի պահանուի.

Այսպէս շատ գեղեցիկ պատերներու լի է այս վեպը. ամէն ինչ կինդանի զոյներով նկարագրուած. կենացք կը տիրէ ամէն էջի մէջ, պատերազմի նկարազիրները կը գնին զմարդտարամատ գրիքի մէջ՝ թէ ոչ պիտի յաթէական կանգնի. Ընթիրցողը խորասուզած դրուագներուն մէջ, կը մռանց ժամանակ սակէլլ. չի կինար թողով գրիքը՝ առանց առ մը զգարու... Այնքան հաստարբրաշարժ և ձգիլ է այս վիպատանութիւնը:

Չորս հատորներուն զինն է ֆր. 6
Յանձնարարեալ ժրարով ֆր. 7.50

Զ Ր Հ Ե Ր Ա Ր Ա Ր Ա Ր

(ՍԻԼԻՎԻՔԻ Հ. 2)

Խառուք է **11×18.** ապագրութիւնը պայծառ. երկու հատորէ կազմուած. ասարինին երեք են 696, խակ երկրորդին 558:

Հեղինակը նոյնն է՝ Հենրիկ. Սիլենքիւլի. Այս գրիքը գրիթէ շարունակութիւն կը կազմէ Սրով ու Հրովին. Նոյն խորիդաւորութեամբ լի, նոյն կորովով և վարզեամբեամբ գրուած է, պատերազմներու նկարազութիւնները շատ ախորով կը կարդացուին. Զրենդի կուռած է, ույց ատուկ այս աւերաները և աղէնները՝ զոր ըբրին անդադար պատերազմները՝ Լեռնատանի վրայ:

Սրով ու Հրովը կարդալէն վերջ. պէտք է կարդալ անպատճառ առ ալ, և ապա հնուեալի. Երկու հատորներուն զինն է ֆր. 4
Յանձնարարեալ ժրարով ֆր. 5.20

1. Շարունակութիւն մեր (1900էթ 1916) հրատարակած գրքերու շարքին.

ՓԱՆ ՄԻՔԱՅԵԼ ՎՈԼՈՏԻՈՎԱԶԻ

(ՍԻԵՆ, ՔԻՆԴԱԿԻ 12)

Երկու հասորների կազմուած այս վեպին ժաւաբն է 11×18 . առաջինին էլեկտ. և 830, իսկ
երրորդին 640.

Ասոր աւ նեղինակը լենացի Սենքերեմին է. Տիգոսնէ թող չկարծուի որ առանձական
մեկու մը կենսաբութինն է, ուշ. այլ թղթահաւափն է հասատանի պատերազմիկու շարունա-
կութիւնը կը տեսնեմք նու սապագեափ մը կարողութիւնար նկարուած և դրուած մեր առջև։

Վէպին զվասուր բնիցազր կը ներկայանայ Փան Միքայէլը, որ իսր ճենակրու մէջ կը
տեսնէ Հայրենիք բաղդասար մէջ առ կը ճանքաւայ վրան. անոր նախա-
կը խնայ, կը ճպի, կը հաշտինէ կուսակցութիւններ. կը միացնէ ազգը հասարակաց թշնամ-
ուոյն գէմ. կը կուտին, կը վանուին, և վերջապէս . . . քանի մը զիսաւորներու վա-
տութեամբ՝ այն բերգը ուր կը կուտի մենակու կամ յաղթերու դիտումով Վաղարիուսիքի'
Պաշտամոյն պպիտակ գրու կը բարձրացնէ. ընդհակառափն սա հասաւարիմ կը մայ իսր երդանանց
նույրուկ մը կը զեկէ իսր փոշ լսելու թէ՛ կենացք երաց մ'է, և կը մեռի ակնէն մը հա-
րուածուած քրդին մէջ . . . «Հասաւարկապիտութեան առաջին զինուորը»։

Այս և նախորդ պրցիեռն մէջ, յան տեղին՝ նայ վահապականներու, Եպիսկոպոսի մը և
քահանաներու յիշտաւակութիւններ կան։

Հայրենաէր Սիէնքիւմիչիք այս զործերը շատ սպասեր կրնան ըլլալ նաև մեր ազգային-
ներուն, զիսաւոյն համար թէ ինչպէս պէտք հն միանալ, ինչպէս պաշտպանէ Հայրենիքը,
և պատրաստէ անոր ապագայ սերունդներուն՝ երջանկութիւն։

Երից հասորներն զինն է ֆր. 4

Ցանցաւարտինալ ժրարով ֆր. 5.20

Ա Ն Ո Ր Ե Ր Թ Ա Ն Ք

(ՍԻԵՆ, ՔԻՆԴԱԿԻ 12)

Հայաբն է 11×17 , գեղեցիկ 2 պատկեններ ունի, իսկ եկերը 62 նմ, որոնց մէջ ենդիմակը Հ.
Սիէնքիւմիչի ամփոփած է կոկի վիպսաւանութիւն մը թարգմանիյն է Հ. Անեսիս Յովակինան։

Նիւթը Քըխսոսի ժամանակակից պատմութիւն մ'է։

Կայիրու Սենքանս կիմնա՝ հոսովմայեցից պատրիկ մը՝ որ չապաւութեամբ կը վասնէ իսր

Հարստութիւնը, և կը սկսի տարածմ և խօզ կեանք մ'անցընել։ Հոյն ժամանակ կը գտնուեր Տիմոն աղջուական իմաստաւէր մը։ Կայիրով սիրու կը կապուի անոր ներ՝ որովհետ վարդապետութեանցը կը հանի։ Պատրիկը յաճախեալ Տիմոն տոնը, կը սիրանառուի անոր Անթէա շքնազագեղ օրիորդին ներ։ Այդու կողմէն կ'ըլլայ։ Սակայն Անթէա հրանդութեամբ մը կը հրժի. բժիշկներուն խորհուրդով կ'երթան կայիրով բարեկամ։ Պատացի Պիզատոսին քով։

Հոյն ժամանակը Քրիստոս պիտի խաչաւէր. Պիզատոս կ'ուզէ այս տեսարանին զանոնց ներկայ մնել։ Անթէա նուասովից ախարի մ'ուղղելով Փրկին՝ կը գտարին իրմէ նեղձնեսէ իր տկարութիւնները։ Օր մը կը տեսնէ Անթէա տեսիլ մը — «Լոյսը կը մասնայ. . . Հազորին ե... զիս իրեն կը կանչէ, կային»։ — Եւ կայիրո կը պատասխանէ — «Անոր երբա՛նը»։

Հաւատքն էր՝ որուն կը գիմէին անոնք։

Համար գեղեցիկ և ոպասորիչ վէզ մ'է. շատ խորածափանց ևն մէջը ինչ իմաստափական բացարձութիւններ։ Աղջու և սարսուցնող պատկերներ ունի. Քրիստոսի «Հանապարհացին» նկարագրութիւնն ընկերով։

Այս գոյալից վէպին գիտե է քր. Օ. ԶՕ

Ամո՞ր երթամբ

ԱՂԲԱՐ ԹՈՎՄԱՍԻ ՏՆԱԿԸ

11×18 ժամայով, երկնատոր գիրք մ'է. առաջինը բաղկացած է 452, և երկրորդը 576 էրերք, կրկին ուղաքուրքան արժանացած։

Հեղինակին է ամերիկուհի համբաւաւոր՝ Տիկ. Հարրիետ Պիլցը Սույու, որ իր այս նոտաքրքական վիզապահութեան միակ նպատակ ունիցած է՝ օշուս մը մարդկութեան հանդէս։

Այսինքն՝ Ամերիկայի մէջ շատ տեղերէ դեռ վերցւած չըլլալով գերեզմանառութեան անարգ առվորոյթը, հեղեակը փար հասակն ականատես վկայ հանդիպածներուն, գեղեցիկ և գովանի փափաքն ունեցած է արդիկու զայն: Զեռքը իրեք միջոց մ'առեր է հղելութիւնները վեղի ձեռք ներկայացնել ընդանութեան:

«Ասո վերը — Կ'ըսէ անզիւցի զիի մը — օրտաշարժ և տաք զգացումներով ի է . . . բոլոր երկրագնացոյ վրայ յաշթական ըրջն մը կ'ընէ, արտասուել տարով այն աշուներուն որ զանիկայ կը կարդա, ստուկակելով այն ականիները որ կը լսին, ու գողացնելով այն ձեռութերը որ զանիկայ կը լսնն: Այս վերը կենանին նկարներու լարք մին է, կենանի զոներու դաս մը, որոնք մէկիկ իրենց վերքերը, իրենց կած շղթաները տուցնելով՝ արդարութիւն կը պահանջնեն: . . . Ժիշ-Ժիշ է:»

Այս խօսքերը յորդոր մը պիտի զւստ մեր ապզային ծնողներուն՝ որ իրենց օրդիներուն ձեռքը տան այս զիւցը կրթելու անոնց սիրաց, վանելու անոնց մէջ առաւելագոյն սէր մը հանդէւզ զիրեկ խնամողներուն, ճանշնել տալու անոնց, թէ ո՛քան քաղցր է կեանիք ապահութիւնը զոր կը վայելն:

Անդուրդական երկու հատորներու գիւն է ֆր. 4.

Ցումնարեալ երարով գիւն է ֆր. 5.20

ՀԱՆԳԱԾԵԿԵՂԵՑԻՆ

Հ. ՆԵՐՍԵՆ ԱՆԴՐԻԻՆԵԱՆ

«ՄԵԽԱԽՈՎՃ ԵՐԵԿՈՐԻՆԻ ՀԵՊԻՆԱԿԵ»

ՄԱԽԱԽՈՎԻՆՈՒՅՆ:

Խառան է 11X17. իսկ երբ 118. մասուր բարդի վրայ գեղեցիկ ապացուուիւն:

Գողտըիկ և իմաստանիք վիպասանութիւն մ'է, առանաւ հայկական կեանցէ, մահաւանդ ևս մշեցի կեամբ: զիւսուր գիր խապացողներն են Համբայ և իւր կիւր՝ Մէրքան:

Ակնորդ է ըսել թէ ևսալիք հեղինակը ինչպիսին ներտաշնակ աշխարհաբար մը կը գործածէ, որ կնայ իրեւ օրինակ ծառայել: Վիպասանական թարմութիւնը կը բուրէ ևս: մէջը կը արէ խորդուարութիւնն, նոր ապաւորումը, գեղանկար էլեբը: Իրազի մը պատրանքներ պատճառող դրաւաները՝ կը յիշենն այն ինչ որ յատուկ է արդի ժամիք զրովներու գասակարդիւն:

Այս նայակէպի ընթերցումը ախորժելի և փափաքի ժամանց մը պիտի հայթնայթէ կարդացողներուն:

Գիւն է ֆր. 1.25

ՌՈՊԵՆՍՈՆ ՓՈՒԻՉՋՈՒ

11X18 բարդութ, բաղկացած 439 ելերք, ախորժելի եւ իրատական իրական պատմուքին մ'է: Հինգերորդ ապացուութեան արժանացած այս զիւըը, մեր ապզային մանուկներէն մեծ ընդունելու գոտի է, ունենալով յուզող, կրթիւ, և խնձէ սորվեցնող յատկութիւններ:

Նիւթն է իրավնասնի պատմութիւնը և արխանքները: Ենթագրին չնազանդելով՝ մահաւանիքների մեջին Համարութիւն, կ'յիսայ անմարդէ կղզանկ մը... Խեցէ, ողորմելի վիճակի մը մասնաւած, ճարտարութիւն և խնձէ կը բանեցնէ իրեն ամէն հարկաւոր նզաները նոգարու: Թշուառ կեանքը որ կ'անցընէ ևս, մինչև որ բարդու յաշողելով նաւի մը նշան ընկը, կը նարդէ գեղարք այս պայման:

« Անամի այս պատմութիւնը ու միայն մարդկացին մատաց ուժը, այլ և բոլոր աշխարհին գիպահաները, և ողորդելի վիճակը, նաև յաջող և ձախորդ բացուց կը նկարէ ամենուն առջին:

« Եներոց կը սորվեցնէ աստուածաշատութիւն և անխոսվ երկայնմուռթիւն:

« Ծնողաց կը քարոզէ՝ շափով սիրել զաւակին, երես չի տալ, և ջանալ թէ՛ բարի
« սրինակով և թէ կրթութեամբ տոպինի և ուսումնակին ընել զանոնիք քաղաքավար
« մեծցելով. Երեսաարդար կը սովորեցնէ համերութիւն և համակերպութիւն, առ
« նաև որ ուշագի մեծ թշուառութեանց մէջ իշխնի չի յուսահատին, այլ միշտ
« լսուանց ապահնելով աշխատին, ջանան յաղթել ձախորդ բարդին, մինչև որ
« յանդութիւնը գտնեն».

« Եանկանց կը խրատէ, որ ամենին ժամանակին պարապ չ'անցընեն. զիշեր
« ցորեկ խնամ տա սորվեռու. նաև խելացի զիսուն մարդկանց քովէն չի պակսին,
« որպէս զի տանին որ անցնի չի զղան անօգուտ. իսկ աղոց կը պատուիրէ, որ առ
« մնայի կերպով նուզար նասան ըլլան. միշտ բարի բաներ սովորին, ու կրթու-
« թեամբ աղէն մենան»».

Տալու է մեր մանուկներուն ձեռքը, այս զիրքը, որպէս զի փոքր հասակէն կարենան դրոշ-
մէկ իրենց սրտին մէջ նազանութիւնն ծովոցին հանգեցաւ, խուզ, իմաստութիւնն և բարի կամք:

Այս գիրքը կ'արձ ֆր. 1.50
Ցանճնարկուայ ճանապարհանախն ֆր. 2.25,

Կ Ա Յ Յ Լ Ա Կ Շ Ե Ր

Հ. Ս. Ե ՐԵՄԵԱՆ

Խուայէ է 12×19. 341 էրերէ կը բաղկանայ. տպագրութիւնը դիւրքներէնի, եւ պատկերու-
ցարդ:

Այս զիրքին բովանդակութիւնն է՝ շաբաթ մը վիպակիներու, 34 թուավ, որոնք առնուած են
ընդհանրապէս ազգային կենացէ. Այսու մէջ հաւաքուած կը գտնինք այն բոլոր վիպական աշ-
խատութիւնները, զորս մերթ ընդ մերթ կը հրատարակէր (Հ. Սիմոն Երեմեան) հնդինակը
Բաղմանվէլ և Գեղանի տպարքեական թիրթներուն մէջ. առանցէ ասեր, մողկեր և փունչ ու
կազմերով, անսաներ և և կայսյակինք:

Անաւասիք նիրերու. — Միերուած Վանցին. — Միաս բարով օւախ. — Համբը. — Վի-
մամբառ. — Խոսկը. — Մահապարտութիւնը. — Վաշէ. — Աւզպակին աղջիկը. — Լուսած-
ներ. — Միեր զատիկը. — Պայազաւու. — Մրտենին պաշաւութը. — Միքատին վրէլը. —
Կարսո խաչ. — Գոյրերը. — Արցունուք ծրած. — Այրին. — Խալթիան. — Կոյը. —
Բութկան խօսեակ. — Թագուէնն. — Լոյս կանթեղը. — Տատան. — Սարզիս. — Կոսո-
րած. — Վարժապար. — Գաւառացին. — Օտարացածը. — Մովին վրայ. — Վերտարձ.
— Համակը. — Խարսիցաւ. — Թափառութեր. — Գրագէւալ.

Ազգային մանուկներուն ձեռքը տալու է այս զիրքը, որպէս զի մեր աղջին նկատմամբ վի-
պակներով ալ մոցերնին դրոշմուի, աւելի քան տարիներով:

Ճանապարհանախն գիրք է ֆր. 1.50

Տ Ա Յ Յ Լ Ա Կ Շ Ե Ր

Հ. Ս. Ե ՐԵՄԵԱՆ

11×18 ժամանով, պար եւ մարտու տպագրութեան. կը բաղկանայ 178 էրերէ:

Հեղինակը միշտ նպաստակ դրած ապագին օգտակար ըլլայ, պատճ է այս ազգակիցը. Գլխաւոր
առարկան կը կազմէ Վահրամ անոնով երիտասարդ ուսանող մը, որ Ժընեվի մէջ կը սորմի.
իրեն կը մոհքանայ ևս Հայկանուշ, աղին օրիորդ մը. Ասոնք Զուցերիի հրանալիք հնմելա-
գայրերուն մէջ՝ իրենց հասակութեան նիմիթ կ'թեն միշտ ապագին օգտակար ըլլայ. Այս է
իրենց հրազը, իրենց Համբարիտ գաղաքարականը... Այսին Վէպը գետ շատ կ'երկարի, նօրանոր
արգելքներով՝ որոնց կ'ընդառաջին երկու հայրենակներուն. զեղեցիկ դրուազներ կը հնա-

ՅԵՐԵՎԱՆԻ ԸՆԺԿԵՐՊՈՂԸ. ԵԿԱԿԻ ԿԸ ՎԱՆՆԻ ԻՐ ՀԱԳՅԱՅՆ ՄԵջ՝ ԸԼԱՎՈՇ ՄԵՌՈՆ ՆՄԱՆ ԱՊՊԱՍԵՐՆԵՐ, ՊԻՄԱԿ ՆԵՐԵՐԻ ԱԼՂՋԻՆ ԵՐԵՎԱՆԿՐԵՑԵԱՆ ՀԱՅԱՐ:

Յանձնաբարելիք է այս գիրք ամէն ևայ մանուկներու և պատանիներու, որպէս զի վաննն Իրենց մէջէն ստարամութիւն, և սիրել, անձկալ, զրկել լոկ ողդայինները և հայկականը:

Յանձնաբարեախոսվ զինն է ֆր. 1.80

Ս Ե Ր Ե Զ Ը

Հ. Ա. ՊՈՏՈՒՄԵԱՆ

Այս գրքին ծառային է 10×17, բարդ մաքուր, տպագրութիւնը դայնառ. ոչին միայն մեկ պատկեր՝ Հայ զինուորը. էլեկ. 249.

Յանձկալի և փափաքելի գրքոյի մ'է ամէն ևայ մասունիք համար, որպէս զի միշտ վաս պատկեր պատին մէջ Հայոցնեասիրական անրէծ կրակ, զինուոր թէ Հայոցները սրբազն աւանդ մ'է, և այնին իսկ նար է որ իր անձ զնէ՝ զայտ պատասխան համար: Եւ ասոր իրեն քաշալիքի օրինակ՝ նեղինակ կ'ամփոփէ նշանաւումին մէջ հատարակած իր նիշնապիր հայովեպերէն շարք մը: «Նշանաւումին վրեւնը. Ռուրացի. Հուրդիչէմի զար. Տանուոր. Հոգհարքի բազուկներուն մէջ, Շանձայիր խանին մէջ. Ծանակեան յարկը. Ճամփառ սեր. Ալթինակն յոյսերը»:

* Անոնք ամէնք այ ունին իրենց առակ թաքուն գորութիւնն մը՝ որոնց ընթերցումն է կը ցնցէ, կ'եռանդնաւորէ և երբեն կը յուզէ իսկ: Հեղինակը թափանցած է Հայու պատին և Խորապէս ընթանիլիք զայն գիտ տիրել անոր զբացութերուն:

«Այս նպատակով է որ գեղի կու տամ այս գրքոյին՝ իր ընկեր մի զէնքիդ հնա. Հոս հաւաքուած նն ցու սկ կենակիդ օրերուն տիրուր պատմութիւններէն մէկ քանին. և կ'ըսմ ականչիդ:

«Այսիկ Սկ էջ մին է այն խոչոր ու զրքին՝ որ տասնեկինդ տարուան ևայ արինով դրուեցաւ (14 էշ):

Այս բանիցին գրքը կ'արծէ ֆր. Ձ

ՏՈՒՐԿԻՆ

ԱԶԳԱՎԵԴՊ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Հ. Ս. ԵՐԵՄԵԱՆ

Տուրկին

Այս գրքին ժամանք է 17×25 . Էջերու թիւը 82; զարդարուած է գրքին նոյն ժամանք ունեցած պատկերներով, որոնք մասնաւրապես այս վեպին համար յինուած են։ Տպագրութիւնը մագար եւ ընալիր բաւդրի վրա։

Վեպը Մեծն Արտաշեսի ժամանակակից նիւթ մ'է. պլիսաւոր գերը կատարողն է Տուրքին անունով Տրամի նախարարութեան տիրունի մը։

Գեղեցիկ և հետաքրքրաշարժ վեպ մ'է, ինչ նկարագրութիւններով հայկական հին տեղաբնիք, բնավայրերուն, խորհրդաւորութիւնը՝ առաջին պալման վիզավանութեան՝ անզական է մէջը։ Ըսթեցողը կը մոռնայ պահ մը մեր պայծեան թշուառ Հայրենիքին աղէաները, և քաղցր

Տուրկիա

Ժամեր կ'անցընէ։ Կին նախարարական ապարաններու գանձիւններուն, ննջարաններուն այցելու թիւններ տալով, ներկայ ըլլալով ճաշարաններու մէջ եղած սադրանքերու, թունաւորութերու։ Վերջապէս այս վեպին ընթերցումը գեղեցիկ երազակը մ'է մեր հայկական անցեալ փառքի բան։

ԶՄԵՐՈՒԻԱՆ ԻՐԻԿՈՒՆՆԵՐ

9X13 ժամանով, երկաստորիկ, 100ական երերէ հազուուտ երկու գրքոյինքր են. պայծառ եւ ընմիր բույրի վրայ տպացրութիւն:

Այս գրքոյիկ այլ և այլ բարոյական պատմութիւններու հաւաքածոյ մ'է. այսինքն քահանայ մը ամէն կինզաքարթի՝ բարեպատ ընտանիքի մը զաւակներուն կը պատմէ կարգաւ այս պատմութիւնները, որոնք նաև կ'անցնին մասութիւններուն Տասը իրիկուններու վրայ բաժնուած է ընդունեն:

Համար կրթի և ապահուացուցի գրքոյի մ'է. ճշշտ այն նպատակով գրուած ու թարգմանուած է, որ արոտի փոքր տղաներու ձեռքը, որոնց սերմաններ իրենց թարմ ու փափուկ սրտին մէջ՝ առաքինութիւնն սերմերը, ըլլալոր համար ապահոյին սիրուն և աղիք անձեր:

Գիւն է ֆր. O.45

ՖԵԼԻՉԵ ԿՈ.Մ ՈՐԲ ՏՊ.Ա.Ց

Հոյն մեծութեամբ, նոյն ժամանով. 150 էյէ բաղկացած գրքոյի մ'է:

Բարոյական և կրթական պատմութիւնն է մանկան մը՝ որ ողողութեան ժամանակ՝ հրաշքով կ'ապահոյի փայտի մը քրայ. Կը մեծնայ բարի կրթութիւններ առնելով, ամէնուն սիրոյ առարկան կը դասուայ: Ըստունքները կ'ընէն. եկեղեցական աստիճանները կ'ընդունէն, քանանայ կը ձեմադրուի: Ժանախանուններու ժամանակ՝ օրինակ ըլլալով բացութիւնն անձնանուիրութեամբ կ'երթայ անոնց օգնելու, միիթէրաբելու... ևայլու իւր մահուած ժամանակ՝ բալոր իւր ծանօթները, հոգերոր որդիները, ամէնքն ալ կու լոն, կը արուածին, այնքան կապուած էր իրենց սիրուը այս անձին հետ:

Հետաքրքրացարծ և գեղեցիկ գրքոյի մ'է:

Գիւն է ֆր. O.45

Արդ ասոնց նման ուրիշ առանձիւքք գրքոյինքր ես կան, նոյն մեծութեամբ. Խրացանչիւրը կը պարունակէ զանազան կրթիչն և շինէլ որստութիւններ: Միր ազդային մահոււնիւրուն ձեռքը տալով ասոնց, մէնք է զգացակար զորք մ'ըրած կ'ըլլալոր: Պիտի կրթեն անոնք իրենց միտքն ու սիրուը, իրենց բոլոր զգացութեարը, տնանելով բարի օրինակները այս Շաբայիներուն մէջ: Ասով ծնողքներու զորքը աւելի կը թիթենայ, կը գիւրանայ կրթել իրենց որդիները:

Այս առանձիւնգ հաստիւնքն են.

Ա. — Ոթով կամ կորսուած Տպամ.

Բ. Գ. — Զելոուած իրիկութեար. Զ հասոր.

Դ. — Յուլիոս կամ Որդեգիր.

Ե. — Նրամենակ, Թամկոյի թագուհիթ.

Զ. Է. — Խոլամտայի մմակը.

Ը. — Քարայր ապաշխարութեամ.

Թ. — Թէոփիլէ կամ Գգտիր Յգմաւոր.

Ժ. — Ղուղովիկոս կամ Կորսուած տղամ.

ԺԱ. — Բողալիա, Փալորմոյ քաղաքիթ մէկ զեղէթ.

ԺԲ. — Քրիստիթէ կամ Գառնուկ.

ԺԴ. — Ֆէթէյյ, Առաքիթութիւն վարժատրեալ.

ԺԵ. — Ֆէլիչէ կամ Որը տղամ.

ԺԸ. — Բարդողիմէու.

Խրացանչիւր հասորիկի գիւն է ֆր. O.45

Ամբողջութիւնը միասին յանձնաբարեալ ճանապարհանուով կ'արձէ ֆր. Ց

ԳԱՂՏՆԻՔ ՎԵՆԵՏԿՈՅՑ

ԵՒՌՈՒԱՐԴԻ ՏԻՏՈՒ

պատկերազարդ-

Մուտաֆ է 10×17. իսկ էքրու բիշը 513, մացուր բուշիր վրայ տպուած՝ որոյ ևս պայծառ գներով, ունի 8 համ պատկերներ ալ:

Այսոր թարգմանիչն է Հ. Մերոս Սահակիան. նպատակ ունեցեր է թարգմանելու այս վեպը, ուզելով դեռ աւելի ժամանակնեւ հայ ժողովրդին՝ Վենետիկ քաղաքին և համբավետութեան կեանքը, որ ժամանակ մէջ՝ անյափն բազմաթիւ հայ գաճառակներ և քաղաքացիներ կը պահեր իւր մէջ:

Այս վեպն ալ ժագկեալ ունի գրուած, բնափառ ըլլարու պահանջուած ամէն յատկութիւններով լի է. ունի խորհրդառութիւն, կեանք, հոգուհու, մէջը կը զանենց Վենետիկի կեանքի բոլոր նոգերանութիւնը. Ժերակյանին զօրովելիքն. զանազան դասաստանակնեւն անձերու արգուուն և սկզբութիւնը. ասոնց ամէնուն մէջ ճարտարօրէն իւրուած է վեպը:

Այս հուորի գիւղ է ֆր. 1.50

Այս գիւղը Զ.րդ մասը կը կազմէ “ԵՐՐԸ ԸՆՏԻՐ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆՑ”, ըստու հաւաքառյին, որ կը բաղկանայ հետեւանքերով.

Ա. — Երիք Մահապարտը.

Բ. — Վաս Կառութիացի Կամ Ամզամ մամկասպան.

Գ. — Աղետալի դիպուածք իուլամտիոյ.

Դ. — Վիթէլս.

Ե. — Տիրերիսի Մաւավարն.

Զ. — Գալութիր Վիթետկոյ.

Ասոնց ամէնքն ալ զրուած են կորովով, զզացուանդ, որ երբեմ կը լացնեն զմարդ, երբեմ կիրքը կը շարժեն, և երբեմ կ'արիացնեն:

Խըրացնելիք հուորի գիւղ է ֆր. 1.50

Իսկ բայց 6 հուորը կ միամի կ'ործէն ֆր. 8

Ճ Ճ Ճ Ճ

ԱՅ ԵՐ ԱՌ ԱՅ ԿԱ ԱՅ Ը

Թարգմ.

Հ. Ա. Պ. Ա. Զ. Ի Կ Ե Ա Ն

Այս գրքոյին ժառանք է 11×18, կազմուած պայտառակիպ 125 էքրով:

Զանազան սիրան և յուզիք վիպակներ ամփոփուած են մէջը, փոքրիկ տղաներու համար,

որոնց շամա ախորդելի պիտի անցնի ասոնց ընթերցուած. Գլխաւոր նիթերն այս վեպերուն են:

Փեկիրս իշխանը. — Զգացուանդ և զեղուանդ լի վիպակ մէջ, որուն նեղնակն է Ռոկար Վիլաւ.

Մօրկամ մը պատմութիւն. — Մայրիկ մ'է՝ որ կը սակէ իւր մանամերժ մանուկին վրայ, անեամար կակիներու անհաւատը, մինչ ծերուանի մէջ կը ներկայանայ. աս ման էւ Հոռ կայ խօսակցութիւն մէջ վշաակից մար և անօդոր Մանաւան ենու:

Օժերու կղզին. — Այս տեղն է որ Ովիթիոս՝ Հռոմանցից հշանաւոր քերթոցն արտաւած էր. խորհրդառու կերպով կը պատմէ ըսնասողդին կեանքը՝ որ անցուածք է հոն. Հն զինակն է համբաւառը ուսէն քերթողունին՝ Քարքէն Սիւլվա:

Տոժիմ աղջիկը. — Չոր տիրեմները. — Այցելութիւն մը առ ժիւլ զէու.

Գիւղ է ֆր. 0.60

12×20 ճաւաղը և 194 էրդ կազմուած գիրք մ'կ. ուժի հիմք միացոյն պատկերներ, ու բայց բայց տպառորիչ կերպով ներառած են:

Այս վիպասանութեան նիւթը՝ Բրիտանացի Գնիովափէ գ.քուուայն վրան է: Գրութիմը բուլոր ստանաւոր է, սահման և անոյշ ոնոփ. այս վիպասանութեան ընթերցումը շատ սրտաշարժ է, և քիչ անձեր կ'ըլլան, — պիխաւորապէս կանայք —, որ զայս կարգարով կամ բնելով՝ չել յոզութի, կամ արցունք մի թափին:

Օրինակով կը սորդինեն մայրերուն՝ զուրգուրալ իրենց ամուսինն և իրենց զաւակներուն վրայ. իսկ որդիներուն ալ փոխադարձ ուեր և զօրով՝ իրենց վրայ նակող մարմնաւոր պահապան հրեշտակին:

Այս օգտակար վիպասանութիւնը կ'արձն ֆր. 1.50

ՎԵՍՏԵԱՆ ԿՈՅԱ

Այս գրքին ծառակն է 12×18. մացուք բուզը, պայծառ և որոշ տպաքրութիւն, և 377 էջերն են բաղկանայ:

Այսոր նիւթը Եկեղեցու առաջին գարու մէջ հանդիպած Պատմական վեպ մ'է. ամենին լով զայն այս հետեւալ տողերուն մէջ՝ որ զբժի յառաջարանը կը կազմեն, կ'առ Հ. Յովի. Թորոսին.

« Քրիստոսի կյեղեցին, գեռ այս ինչ հաստատուած, գեռ նազիք աշերը բացած, « մարդկային շարութեան փոթորկին՝ իր բոլոր ոստի՝ յարձակեաւ վերան, հալածեց « զիկիք միջէն ի խոր երիշի, չպիտանեց ոչ և ասակի և ոչ վճակի, այլ անինայ « կոտոսեց, տաճից, սպանց, ծերութիւն ու տայց, երթասարցն ու կոյսուու արիւ « նո՞ւ ասաւու մի՛ որ ոչ նուազ արթանու երիշոյ մի՛ գուշակի կու տայ, Այս այս « սրամաճիկ անապաններն մին է, որոն համբասանեաւ պիտի լիիթ, ո՞վ ընթեր- « ցառէր տայց, և որիք գուշէց գրաւագին մէջ՝ ձեր հասակին համեմատ՝ թէ՛ կրթիչ « և թէ՛ զրուցուցից գրաւագին, Գրութեան ոն պարզ և ընտանի է, ձեր մոցին « յարմար, մարագին՝ անորժեց, որ կը զանուին աս և ոչ սաման կարևոր տե՛ « զիկիքինը՝ պատականց և նախօսականց, որք յետոյ կարող են օպատակար լինել « ձեզ. »

« Գալով զրուցիս, Այսոր մասպին՝ զաղդիքին չեղուով՝ պատահմամբ ձեռոց « ինկաւ, զոր յանձնեցի Այս բանայինան վարժարանի ինչ դատու երկու յասաշագիւմ « աշակերտաց, — որք էին Այս Ամերական և Հ. Պիտարիկան, — միջ ուսուցիչ էի « նոյն վարժարանին մէջ, որպէս զի իրենց պարագոյ ժամերուն մէջ այսոր թարգ- « մանութեամբ զրային, զոր և յօնութեամբ կատարեցին».

Ասոր գինն է դր. 1.50

❖

Ասոր ծառալով՝ բայց անելի ստուար մ'այ կայ « Փարիուա » կուռած, որ նոյն- պէս նախկին քրիստոնէութեան ժամանակ հանդիպաններու վրայ՝ սրաշարժ և հետաքրքրական վեց մ'եւ. աս վեստեամ կոյսի նախապատրաստութիւն մը կրնայ համարուիլ Կը խոսի կին- ցանցավարութեան վրայ կին Քրիստոնէուներուն՝ որոնց կը ընկերն Հռովմայ Գիտնադաշտան- ներուն մէջ, Վէպի գիտաւոր դիւցանիերն են Ա. Բանցարակիո, Սրբուն Ազնես, Ա. Ակերս- տիրանու և Կոդրատինո, հայրն. և նեթանու անձերն Դիոկղեանեանս կայսոր, Փարիուա հոգով- այսից ապնուական տիկին, Փուլուիս, Կորվինոս, հայրն.

Այս զեղեցիկ վիճականութեան նեղինափ է անզիւացի ժիրանաւորն Ուայզմամ:

Ներկայ հատորին գինն է դր. 2

ՏԵԼԵՄԱԳԱՅ ԱՐԿԱԾԻ

Խարգմանեց

Գեր. ԵԴ. ՀԱԻՐՄԻՒԶԵԱՆ

10×16 ժաւադ, եւ դրեր 700 էյրէ կարմատ պատկերագրդ գիրք մ'եւ. որժանացած յորրորդ սպազուուրեան:

Հանրածանեթ է որ այս գրքը գրես Ցնեկին, երբ կը բաստիարակիր Ջրանայի արքա- յորդին: Եւ շատ հաստանացի կերպով նեղինակը Մնանուրի բերանը կը գնէ բարոյական և կրթական խօսքիր՝ ուզզուած առ Տէկեմոց. որոնք համեմատութիւն կ'առնեն թագաւորի որդ- ուոյն համ:

Բացի ասէց՝ նիւթը հետաքրքրական զրութիւն մէ՛, պատմելով Ուշինսի որդուոյն՝ Տէ- լիմագի բրած համբորդութիւնները, արկածները, եղենութիւնները: Համա ընտիր զիրք մ'եւ, ուր էջմարիս և քաղաքակիրթ անձի մը վերաբերեալ բոլոր օրինակները կան:

Լեզուն ալ՝ Հերմուզեանի մեղոյց դրէն կատ է:

Գինն է դր. 3

Տ Ո Ղ Ա Ա Մ Ի Ե Ն

ԱՐԵՆԻ ՊԱԶԼԵՆ

Ներկայ գրքին ժաւած է 12×18. որով գրերով և զերպերների. բաղկացած է 251 էյրէ:

Ֆրանսական մատենագրութեան պատուաբեր անձի մը, և միանաւամայն անոր շնչարանին անցամ եղող Ունեն Պազլենի վիճականութիւններն մին է, որ Կորովի և աշխոյժ թարգման- չին. Հ. Անանիս Քոնսաքնեանի միջոցաւ, մեր ազգին ժամեմանալու բաղեն ունի:

Այս ֆրանսացի նեղինակն զրեթէ բոլոր զործերն ախորուով կը կարգացուին ամէն ազգե- րուն մէջ թարգմանին նպաստակն ալ եղած է՝ ձեր ազգը զըրկել զեղեցիկ վիճականութիւնն մը, որ իրեն շատ հաճոյ պիտի անցնի: Այս վեցը գրուած է արդի ժաղկաւ ունի, եռուցես կը տիրէ մէջ, վիճականութիւններով լի:

A.R.A.R. @

Հ. Անահիայի այս ազգագույն ձեռնարկը, — այսինքն ժամանակաշրջանի երրորդական մասեանպատճենը մեր մէջ, ոչ էթէ վարդապետքէն՝ այս դորժադրական ոճով, թարգմանելով ազգակի անհնագույն գործոցները, — այս ձեռնարկը շատ գովուած է հայկական ամէն մամուներէն:

Ուրիշ աւելորդ է երկարել այս գրքին ընթերցման օպտակարութիւնը՝ գաղափար մ'առ ներու ֆրանսական մասեանպատճենան վրայ:

Գինը է ֆր. 1.50

ՏԻՐԵՐԻՍԻ ՆԱՒԱՎԱՐՆ

Թարգմաննեց

Հ. ԵՓԻԵՑ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Ծառայք է 10×17. մասը տպագրութիւն, 236 էջով. տարգմանուած է խոյերէն լեզուն. նեղեակն է խայտէի Անոնինական վիճ ոչ յա բանակ.

Այս աւ շարք ըստիր Պատմութիւնց » ին կը վերաբերի. Պատմական վեպ մ'է, որ տղի ունեցած է Քրիստոսի 405 թուականին մտաւը Հովովայ մէջ. Հետաքրքրաշարժ և զեղեցկ վեպ մ'է. կարգացոց զեղեցկ երաշանը կ'ունենայ թափանելու Հովմայ փորողերուն, կրկնաներուն, բաղնիքներուն, մէկ խօսով նովմէսական կեանքին մէջ. նա որոշ տղեկաներ կ'առնէ Յափանական բաղադրին վրայօք, մինչ միւս կողմանէ կը զուարձանայ վեպով մէ՛ որ իւր միացը կը գրաւէ և ուշադրութիւնը կը գերէ.

Այս գրքին գինը է ֆր. 1.50

ՊՕՂՈՍ ԵՒ ՎԻՐԳԻՆԻԱ

ԽԵՂԻՆԱԿ

ՊԵՂԻՆԱԲՏԻԵ-ՏԲ-ՍԲ-ՍԻՆ ԲԻԵՌ

Այս գրքոյիմ ծառայք է 11×15, և էկրու թիւը 817, աշխարհաբար լեզուով գրաւած. ունի մէկ երկու պատէկերներ ալ:

Համբաւաւոր ֆրանսաց նեղինակին զուխո-զորթոց այս վիպասանութիւնը մէծ ընդունելութիւն գտած է բոլոր ազգերուն մէջ, թարգմանէլով՝ Մանուկ Պէյ Աստուածատուրեան, թարգմաներ է այս աշխարհաբար լեզուով, որպէս զի աւելի գիրամատոյց ըլլայ մեր ազգային մանուկիւրուն. սա անոնց փափուկ սրբան յարմար կրթիւ մ'է: Այս թէ ինչ կը զու թարգմանէր՝ յառաջարանին մէջ.

« Պօշ և Արքայինի ըստուած զորովաշար վիպասանութիւնը իր ամենէն երեսի ու ու անսնան անմանացընող զործքին է, որ ամէն ազգ թարգմանած նն.

« Այսպէս մէջ է ամենուն՝ ըստ մանաւանդ վշտացեալ անձնանց վրայ աս զրքիս ու ըստ ապաւորութիւններ, որ ինչուան լալ կու տայ. իր ստորագրէ երկու թշուառ ու « առաքինի մայրէր մարդկանց զրկանքներն էնուացած օտար կղզոյ մը մէջ՝ կեան. « քենին առաքինքնեմար անցնենու, ու երկու նորարայս ըսդդուներու վրայ զուր. « զուրալով, որ իրնեց միայնինի միթիթարութիւններն էին այնքան դառն վշտաներն մէջ՝ « Պօշ և Արքայինի որդիւական զութն, իրարու ունեցած անմեղ ու քանական սէրն, « անինդութիւններ ու բարեկործութիւններն կը զմայլցնեն ու կը խրատն զմար, « ամէնէն եսոր իրնեց աղէտուի պահանը տիրութիւնամբ կը պատէ սրտերնիս, ցու. « ցընելով աշխարհն ունայնութիւնը...»

« Հեմա կ'ընծայեմ Ազգին իմ գրաւոր աշխատութեանս աս նուաստ երախայ. « բիբէ, ու այնշափ մատենապրին արժանին թարգմանութիւն մը սկսելով զաս, որչափ « իրք գրգիս մը ինձի հասակակից երխաւարաբաց. որպէս զի վասուին իրնեց ալ « ուրիշ բարոյական պատմութիւններու աւելի զերպանց ու ընտիր թարգմանութիւն. « ներովը զարդարել իրնեց Ազգը.»

Այս լեզու մասնէիկն գինը է ֆր. 1.50